

به مناسبت روز درختکاری

پانزدهم اسفند روز درختکاری نام نهاده شد، درختان می توانند به مثابه یک کارخانه اکسیژن سازی برای شهرها عمل کنند و نهادهای فرهنگ کاشت درخت در این روز یعنی ما می توانیم اکسیژن بسازیم.

پانزدهم اسفند روز درختکاری نام نهاده شد، درختان می توانند به مثابه یک کارخانه اکسیژن سازی برای شهرها عمل کنند و نهادهای فرهنگ کاشت درخت در این روز یعنی ما می توانیم اکسیژن بسازیم.

پانزدهم تا بیست و یکم اسفند در ایران به عنوان «هفته منابع طبیعی» نامگذاری شده که نخستین روز این هفته یعنی پانزدهم اسفند «روز درختکاری» است.

روز درختکاری هنگامه ای ارزشمند است که در آن همگان به کاشتن نهال تشویق می شوند، برگزاری این روز در کشورها و ملیت های مختلف نشانه ای از اهمیت درختان در زندگی انسان ها به شمار می رود. ایرانیان باستان عقیده داشتند که ایزد پاک، جهان هستی را در 6 مرحله یا گاه آفریده است. آنها بر این باور بودند که ایزد پاک در گاه نخست، آسمان ها، در گاه دوم آبها، در گاه سوم زمین و در گاه چهارم درختان و گیاهان و پس از آن در گاه پنجم حیوانات و در آخرین گاه انسان را خلق کرده است.

ایرانیان باستان به دلیل اهمیت ویژه ای که برای درختان قایل بودند وقتی فرزندی متولد می شد، خانواده ی او درختی را به نام او می کاشتند و همزمان با رشد کردن آن فرزند، آن درخت هم رشد کرده و تنومند می شد و این فرآیند، همواره حس خوشایندی را برای آن فرزند و خانواده ی و اطرافیان او به ارمغان می آورد.

همه ما به فوایدی که از درختان به بشر می رسد، آگاهی داریم. از میوه و الوار آنها استفاده می کنیم، از چوب آنها انواع وسایل چوبی می سازیم، درختان اکسیژن مورد استفاده ی ما را با فرآیند فتوسنتز برگ های خود تامین می کنند تا جایی که به جرات می توان گفت ما بیش از نسل های گذشته، از فواید درختان بهره مند می شویم اما متأسفانه کمتر از گذشتگان به درختان ارزش گذاشته و حتی برخی از ما دانسته و ندانسته باعث نابودی آنها و تخریب جنگل ها می شویم.

هر چند روز پانزدهم اسفندماه روز درختکاری نامیده شده اما یادمان باشد که اگر در عمل برای درخت و درختکاری، کاری نکنیم، نامگذاری یک روز به نام درختکاری، مشکلات بی شماری را که با صنعتی شدن جامعه به وجود آمده، حل نخواهد کرد.

در ادیان و فرهنگ های مختلف جهان، درخت و درختکاری جایگاه خاصی دارد. دین اسلام نیز همگان را به کاشت درخت تشویق و ترغیب کرده است. امام علی (ع) در شهر مدینه با کاشت نهال های خرما باغ های فراوانی به وجود آوردند و بیشتر آنها را در راه خدا وقف کردند. پیامبر(ص) درباره ی فواید درختکاری می فرمایند: «اگر شخصی درختی بکارد یا مزرعه ای را به زیر کشت ببرد و انسان ها، حیوانات یا پرندگان از آن بخورند، این کار صدقه ای از طرف آن شخص شمرده می شود.»

جنگل ها، نقش مهمی در بهداشت، بهسازی و سلامت انسان دارند. یک هکتار جنگل کاج می تواند 36 تن گرد و غبار را در مدت یکسال از چهره شهر بزداید. ایجاد کمربند سبز و جنگل های مصنوعی در نواحی صنعتی و حوالی شهرها، سبب پدید آمدن محیط زیست برای پرندگان، گیاهان و جانوران مختلف می شود.

جنگل، گرد و غبار را در خود رسوب می دهد و بر این پایه، جنگل را ریه سبز شهرها گفته اند. جنگل، آب را تصفیه و در خود ذخیره می کند. از برخی درختان اسانس هایی پخش می شود که باعث از میان رفتن بسیاری از میکروب ها و جانوران ریز می شود؛ مانند درخت کاج که میکروب سل را از بین می برد، بنابراین وجود جنگل برای یک کشور برکت و نعمت می آورد.

در چرخه طبیعت، درخت نقش مهمی ایفا می کند. همچنین در زندگی انسان و حیوان نیز تأثیر زیادی دارد و استفاده مناسب از جنگل، باعث حفظ و نگهداری آن می شود. پاکیزگی هوا، زیبایی محیط زندگی، حفظ و تولید خاک و چوب، جلوگیری از بلایای طبیعی، کنترل آب های زیرزمینی و... همه به وجود درخت و جنگل بستگی دارد. به همان میزان که از طبیعت، جنگل و درختان بهره می گیریم، باید در کاشت و حفظ آن هم کوشا باشیم.

نوع رفتار انسان با طبیعت و راه بهره گیری و استفاده از آن، در کاهش یا افزایش تأثیرات بلایای طبیعی مهم و قابل بررسی به نظر می رسد. اگر در مسیرهای سیل خیز، جنگل ها، درختان و پوشش های گیاهی مناسب قرار داشته باشد، به طور چشم گیری

از میزان خسارت ها کاسته می شود. جنگل ها در احیا و ترمیم حاصلخیزی خاک نیز نقش مؤثری دارند و از پیشروی بیابان ها و کویر جلوگیری می کنند.

عوامل زیادی مانند استفاده نادرست از آن برای چرای دام و تهیه علوفه، تخریب جنگل برای ساختمان سازی و یا کشاورزی و عوامل طبیعی مانند سیل، زلزله، توفان و آتش سوزی سبب از بین رفتن جنگل ها می شود.

جنگل، سرمایه ملی کشور است و حتی می توان ادعا کرد که جنگل، سرمایه جهانی است و همه موظف به حفظ و نگهداری آن هستند.

در چنین شرایطی مساله درخت و درختکاری راه حلی مناسب برای مبارزه با آلودگی ها و حفظ جنگل ها به شمار می رود. ایجاد جنگل های مصنوعی و فضای سبز اطراف شهرهای بزرگ به منزله تاسیس کارخانجات تولید اکسیژن برای شهر محسوب می شود که باید اهمیتی بیش از یکروز یا یک هفته در سال به آن نشان داد.